

Trött på trädgårdens ris, kompost och avfall?
Testa att skapa en hügelsbädd.

– Det är ett enkelt och robust sätt att odla som hjälper naturen, säger Peter Streiffert som förklarar hur den urgamla tekniken fungerar.

Odla nytt med naturens eget skräp

TRÄDGÅRD

Syrenerna har tagit över stafettpippen från häggen. Den ljuvliga blomdoften sprider sig mellan flerfamiljs- husen i kvarteret i Hammarbyhöjden, strax söder om Stockholm.

Här bor Peter Streiffert som sysslar med stadsodling, skriver böcker och föreläser om ekologisk odling och matlagning. Han driver även bloggen "Smakbalans".

På baksidan av bostads- husen har han och grannarna skapat frilandsodlingar och hügelsbäddar.

För att ett sådant gemensamt projekt ska lyckas krävs en blandning av hängivenhet och ödmjukhet, alla ska känna sig delaktiga.

– Gör man någonting helhjärtat, fullt ut, så börjar det alltid hända saker. Stämningen här är öppen och positiv. Jag ordnar skördefester och under säsong ställer jag en låda i trapphuset som jag fyller med grönsaker och bär som alla får ta av.

Förutsättningarna är såååå. Jordmånen mellan 1940-talshusen är mager och tunn, därunder finns mest fyllnadsmassa och det kryllar av berg i dagen.

Ändå har Peter Streiffert lyckats. Hemligheten är att samarbeta med naturen med hjälp av så kallade hügelsbäddar; "hügel" är tyskt och betyder höjd eller kulle.

Tekniken är gammal och har sitt ursprung i det forna Östtyskland. Bäddarna fungerar som ett slags naturliga pallkragar fyllda med trädgårds- skräp, bland annat grenar, ris och löv.

– Kommunen skulle ta ned en massa träd här på baksidan. Jag ville ta vara

PROFIL

Peter Streiffert

Gör: "Jag arbetar med en mix av mat vin och odling. Det kommer ut som vinprovningar, matkurser och föreläsningar. Dessutom jobbar jag på Systembolaget i Hötorgshallen två dagar i veckan."
Aktuell: senaste boken "Odling i stan" (Blue Publishing, 2019).

på dem och idén till bäddarna föddes.

Det är vanligast att gräva en grop som sedan fylls med trämaterial. Men det var inte ett alternativ för Peter som i stället har placerat bäddarna direkt på marken.

– Jag vill bygga uppåt. Dels för att jorden här är stenhård, dels för att ta till vara på så mycket som möjligt av spillet från träd- fällningen.

Peter och grannarna i föreningen la först stockar och grova grenar så att de bildade enkla rammar. Sedan fylldes de med allehanda ris och kompostmaterial.

– Sist täckte vi med ett tunt lager jord, ungefär en decimeter. Bädden genererar mer jord vartefter – av gräsklippet och komposten som jag fyller på med under sommaren.

Därefter började han plantera. Ibland fanns det ingen direkt jord där han petade ned växterna, men det fungerade ändå.

– Det är ett robust sätt att odla. Det är liksom inget finlir, säger Peter.

Han har blandat perenner som jordgubbar, bär, kronärtskocka och grönkål med zucchini, bönor, fänkål, gurka och ärtor.

– Det finns absolut ingen begränsning för vad du kan odla. Rotsaker kanske inte är optimalt, men annars är det bara att testa sig fram.

Förutom att hügelsbäddarna är superenkla att konstruera, är en annan stor fördel att trädgårdens "skräp" kommer till användning.

– Materialet för att bygga perfekta odlingslådor – alldeles gratis – finns. Det är bara att se sig omkring. Det ligger nedblåsta grenar och ris överallt i naturen, säger Peter.

Dessutom binder bäddarna fukt och kräver inte lika mycket vattning som vanliga pallkragar. En stor bonus i dessa vattenspartider. De ger ifrån sig kol som bygger upp växterna.

– Tänk om alla gjorde så här. Vad häftigt det vore. Och man behöver inte kunna ett skit. Jag har bara lagt ramarna till rätta och knutit ihop dem med snören. Det är fenomenalt.

Det enda egentliga problemet han har råkat ut för är glupska rådjur. Han har varit tvungen att sätta upp rejält tilltagna hönsnät för att skydda grödorna. De håller även kvarterets katter och hundar borta. Sniglar är heller inget större bekymmer.

– Konstruerar man en hügelsbädd gör man en miljögärning. Man hjälper naturen och tillför näring till jorden. De enda som inte gynnas av det här sättet att odla är handeln.

LISA WALLSTRÖM/TT

Peter Streiffert brinner för miljön och ekologisk mathållning. Han odlar grönsaker på baksidan av flerfamiljs- husen.

"Man kan odla det mesta i bäddarna. Rotsaker kanske är svårt, men man får testa sig fram", säger Peter Streiffert om sina hügelsbäddar.